

GRAND FINAL

JENS
LAPIDUS

GRAND FINAL

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

Av Jens Lapidus har tidigare utgivits:

Snabba cash, 2006

Aldrig fucka upp, 2008

Gängkrig 145, 2009 (serieroman, illustrerad av Peter Bergting)

Livet deluxe, 2011

Mamma försökte, 2012 (novellsamling)

VIP-rummet, 2014

STHLM delete, 2015

Top dogg, 2017

Paradis City, 2020

Mr Ett, 2022

Död man walking, 2023

www.albertbonniersforlag.se

ISBN 978-91-0-080115-1

© Jens Lapidus 2024

Omslag: Jonas Lindén

Tryck: ScandBook AB, EU 2024

Prolog

Det var en ansträngning att få de här stunderna att kännas som förr. Han radade upp några plommontomater längst ut på tallriken, de bildade en röd ram kring den färdiggrillade kycklingen och de mikrouppvärmda potatiskroketterna. Att pynta mat var ett tecken på normalitet. Samtidigt lät varje rörelse för mycket, gaffeln skrapade mot porslinet, ölburken ställdes ner för hårt i bordet, tuggorna krasade som en gruskross i huvudet. Han utförde varje litet moment i slow motion, allt var inbäddat i långsamhet. Ensamhet ledde kanske till sämre reaktionsförmåga, eller så gjorde tystnaden och frånvaron av störande element att varje tanke och rörelse fick mer utrymme, att livet ekade mer i hjärnan.

De senaste åren hade han alltid ätit med någon från klubben. Han hade gjort det mesta tillsammans med bröderna, jobbat, festat, sovit i någon av våningssängarna i klubblokalen, de hade till och med delat kvinnor ibland.

Tatueringen runt klubbens märke var fortfarande röd i kanterna, som tomaterna på tallriken, huden svullen och öm. LEFT THE CLUB stod det med versaler. De kunde ha begärt att han skulle tatuera över märket helt eller tvingat honom att slipa bort själva huden på hans underarm, sådant hade hänt. Han hade haft tur, han var inte *out*, de hade gått med på att han lämnade *in good standing*. På ett villkor – att han förvarade en påse med »lite grejer« i några dagar.

På andra underarmen stod siffrorna 1312. De representerade bokstäver i alfabetet, A, C, A, B, akronymen för *All Cops Are Bastards*. Ingen sa så nuförtiden, det var en femton år gammal gaddning, men den var ändå en sammanfattning av den inställning han hade

haft under sitt vuxna liv, under en stor del av sitt tonårsliv också för den delen. Innerst inne visste han vilken händelse som format honom. Instinktivt åkte hans högerhand upp mot ansiktet. Han hatade rörelsen men kunde inte stoppa den. Alltid när han tänkte på händelsen, kände sig stressad eller befann sig bland främmande människor förde han handen över ansiktets högra sida. Han visste inte själv om det var för att dölja den ärrade, strama, huden eller för att beröra den, känna om den verkligen var så skör som han alltid tänkte att den var. Kanske ville han förstå att den faktiskt var kvar.

Hissens kablar gnisslade ute i trapphuset. Han var expert på hiss-kablar sedan *Det hemska*, han hörde hissdörrarna öppnas, han hörde dem gå igen, men han hörde inga röster.

»Jag kommer ingen vart«, hade han sagt till presidenten. De visste båda två vad han syftade på. Han hade varit *prospect*-medlem i tio år, med en paus för anstaltsvistelse. Det var inte värdigt en nästan fyrtioårig man som han. De yngre killarna hade alla blivit fullvärdiga medlemmar för länge sedan.

»Du är svag«, sa presidenten och de visste båda två vad han menade.

Det blev värre efter att han hade muckat. Han hade trott att den påtvingade renheten inne på fängelset skulle hålla i sig, istället var det som att hans kropp behövt ta igen de två drogfria åren. Nu knaprade han piller och drog linor, både kokain och fattigmanskokain, flera gånger varje dag. Alla pengar gick dit, allt fokus riktades mot bruket.

»Jag kan hantera det där«, sa han men såg i presidentens ögon att det inte var någon idé.

»Bara du inte snor av grejerna du ska förvara.«

Påsen gömde han under diskhon, han tejpad upp den bakom rören. Han kom på sig själv med att sakna pappa. Tänk om pappa hade bott här, då hade han förbjudit honom att ta emot påsen. Något i det geografiska avståndet till familjen hade gjort att han kände sig friare, men också dummare. Som att konsekvenser spelade mindre roll.

Han hörde ljudet från trapphuset igen. Besticken slamrade ner på

tallriken, ljudet var öronbedövande. Den eller de som anlänt med hissen var fortfarande kvar där ute, utanför hans dörr. De hade inte gått in till grannarna eller tagit trapporna. Han hörde varken fotsteg eller röster. Ändå var han säker. Han reste sig upp.

Han kikade genom ytterdörrens titthål. Det var för sent.

Dörren slogs in.

Fyra poliser i full mundering tryckte sig in.

Helvete.

Han hatade snutar. *Alla Snutar Är Jävlar.*

De skrek: »Ta det lugnt.«

De skrek: »Lägg dig ner på golvet.«

De skrek: »Du är gripen.«

Han sprang. Genom sovrummet, ut på balkongen, klockan var halv åtta på kvällen, det var fortfarande ljust och varmt ute. Han kastade sig över räcket, kände fukten från gräset tränga igenom strumporna, landade med benen i rörelse.

Han visste redan att det var kört, det skulle ha varit smartare att stanna, låta dem gripa honom och hoppas på att de skulle slarva med husrannsakan. Fan, han visste inte ens vad som fanns i den jävla påsen.

Gräset var halt.

Han flåsade redan.

Längre bort såg han blåljus. Grisarna hade så klart griskollegor som väntade.

Men han kunde fortfarande vara snabb. Han nådde fram till asfalten som liksom var vågig. Den måste ha bucklat till sig i någon värmebölja.

Han ökade farten. Han hörde snutbilens dörrar öppnas, han hörde fotsteg, han sneglade bakåt. En snut låg tio meter bakom. En stor jävel.

Han sprang som en galning.

Någon grep efter honom, han snubblade, föll. Han gled över marken. Handflatorna hyvlades av mot asfalten. *Alla Snutar Är Jävlar.*

Det gjorde så ont att han ville försvinna, förlora medvetandet. Det brann i händerna.

Hans hörsel hade blivit ännu bättre sedan gripandet, eller så var det kombinationen av ensamheten och isoleringen. Ett lätt gnissel av bekväma skor mot linoleumgolv och skrammel med nyckelkort, nycklar och batong: det var häktesplitarnas ljud, eller kriminalvårdarna som de egentligen hette.

Han hade klantat sig. Han hade vetat från början att han inte borde ha gått med på att förvara något åt klubben.

Han hade sagt att han inte visste vad som fanns i påsen, att han trodde det var sedlar, men en vecka senare meddelade grisarna att de hittat hans dna på förpackningarna. De sa att han skulle få många år på facking Fosie igen. Han häktades omedelbart. Värst skulle abstinensen bli.

Han hörde nya steg i korridoren som han inte kände igen, det var inte gummisulor, inte heller de stadiga militärkängorna som poliserna använde. Det här var dyra skor, läderskor, snörskor. *Finskor*, som pappa hade kallat det när han växte upp. Han hörde stegen tystna utanför hans dörr. Det hade inte bokats något förhör, vad han visste, det var heller inte matdags.

Klicket när låset gick upp var tydligt. Det här var uppenbarligen någon som varken knackade eller väntade på svar, någon som bara klev in.

Pulsklockan på armen, den öppna rutiga skjortan med en sladdrig t-shirt under, som egentligen var någon modegrej dold i arbetarklasskänsla, den vältränade kroppen, det vältrimmade skägget, den lagom klippta frisyren, kort men inte töntig *crew cut*, framför allt: framtoningen. Den rättframma stilen. Mannen som stod framför honom bar faktiskt inte finskor, det såg mer ut som lyxsneakers, det vill säga vanliga tennisskor i mocka av gammaldags snitt fast tillverkade av något varumärke som femdubblade priset på grund av en logotype. Ändå var han uppenbar. Poliser visste alltid att de hade rätt. Det var symptomatiskt: dumma människor förstod sällan att de var just dumma. Vissa av dem kände sanningen långt inne i sig själva, men inte alla. Därför blev det ännu viktigare för dem att

vara enkelspåriga, att bara se en sida av saken. Det värsta som kunde hända var om yttervärlden blev komplicerad, då skulle hemligheten avslöjas. Ointelligensen avtäckas.

Snuten med lyxskorna stängde celldörren bakom sig. En polis som ville prata ostört i hans cell – det var ovanligt. Det betydde något. En lyxpolis.

De skakade hand. 1312. *Alla Snutar*... Hans handflator var fortfarande såriga från snutarnas brutala gripande. Däremot för högerhanden upp mot ansiktet, som vanligt, fan. Sårig hud mötte transplanterad hud.

»Du kommer få minst fem år bara på mängden amfetamin«, sa snuten.

»Jag vill ha min advokat.«

Lyxsnuten skakade på huvudet. »Det här är inget förhör.«

»Då kan du gå.«

Polisen lutade sig mot väggen, gjorde sig hemmastadd. Han höll fram ett papper med en bild. »Vi hittade ziplinepåsar hos dig«, sa han och pekade på bilden. »Narkotikan var alltså till försäljning. Domstolen kanske inte tycker att det räcker med fem. Din advokat har säkert redan berättat för dig att risken är stor att du får tio. Men jag har inte tagit med påsarna i förundersökningsmaterialet än, så ingen utom jag känner till dem.«

Ett leende kröp omkring i snutens tunna skägg.

Det stämde. Hans loja advokat hade presenterat straffskalorna häromdagen. Den här jäveln ville något utöver det vanliga.

»Jag har ett förslag.« Lyxsnuten betonade varje stavelse, som att han pratade till ett barn. »Om du hjälper mig kan jag tänka mig att hjälpa dig. Jag pausar den här utredningen, jag släpper dig, du åker till Stockholm.«

»Vad ska jag till Stockholm och göra?«

»Du ska hjälpa mig att ta reda på saker, inget annat.«

»Vad för saker?«

»Det tar vi då. Jag kommer att vägleda dig.«

Det var uppenbart vad snuten ville att han skulle göra, eller snarare vad han ville att han skulle bli.

Däremot hade han inte sagt vem eller vilka det var han skulle infiltrera. Han hade inte bott i Stockholm på länge, alla hans kontakter i den världen fanns i Malmö. Presidenten, *Sergeant at Arms*, de före detta bröderna i klubben.

»Vem?« sa han till slut. »Vem är det du vill komma åt?«

Snuten – numera Hanteraren – rätade på ryggen och vek ihop bilden på zippåsarna. »Jag vill inte komma åt någon. Endast få reda på saker. Jag tänker inte be dig ange eller förråda någon, jag vill bara ha mer information.«

»Om vem?«

»Det trodde jag att du hade förstått.«

»Jag har inte bott i Stockholm på länge.«

Snuten lade huvudet på sned som om han försökte se gullig ut. »Jag vill att du tar reda på några saker om en verksamhet där uppe. Det handlar om en verksamhet som bedrivs av Teddy.«

»Teddy, min bror?«

»Ja, din bror. Men som sagt, jag kommer inte be dig gola ner honom, och inte någon annan heller. Oroa dig inte.«

ETT

1

Emelie

Hon hade precis knäppt knapparna på Lucas skjorta när hon fick telefonsamtalet om skjutningen.

Det var Cilla Frank, chefsåklagare på kammaren.

»Det här vill jag ha dig på.« Chefens röst var så bestämd att Emelie undrade om det var någon politiker eller kändis som skjutits. Hon hade redan mycket – många mål skulle upp i rätten de närmaste månaderna, hon måste bli klar med ett antal åtal och förbereda sig inför huvudförhandlingarna. Dessutom skulle ärenden fördelas genom lottning, inte dirigeras av chefen.

Emelie var arbetsnarkoman, hade alltid varit, och de få gånger hon tog ledigt flaggade hon i månader i förväg. Dessutom var hon lojal. Om hon behövdes ryckte hon in, oavsett tid på dygnet. Ändå kunde det här inte passa sämre. Det var Lucas första skoldag.

Cilla Frank ville ha svar. »Kan du komma in nu?«

Emelie tvekade någon sekund. Det räckte.

»Jag vet att du har ansökt om ledigt halva dagen, men det här är en chans som du inte får missa.«

Emelie förstod inte vad det betydde. »Vem är det som har skjutits?« undrade hon.

Hon ringde Teddy.

»Kan du ta Lucas idag?«

Teddy lät nyvaken fast klockan var nio. Hon var inte förvånad.

»Börjar inte han skolan idag?«

»Precis.«

»Jag trodde...«

Hon visste vad han trodde: att *hon* skulle ta hand om allt sådant.

På sätt och vis hade han rätt – hon ville vara den som hade kontrollen och det hade varit självklart att det var hon som skulle ta Lucas till hans första dag i förskoleklass. Det här kom onekligen plötsligt, men hon tyckte inte om att han förutsatte att hon skulle ansvara för allt.

»Jag måste in till jobbet, det har hänt en grej.«

»En grej som inte kan vänta tills i eftermiddag? Det är väl bara några timmar? Fröken ska säga hejhej och så?«

»Man säger inte *fröken* nuförtiden, Teddy. Snälla, kan du ta honom?«

»Du vet vad jag tycker om ditt nya jobb«, sa han.

»Du vet vad jag tycker om det du . . .«, svarade Emelie. Hon ville inte uttala det hon trodde att han sysslade med, och då antog hon att hon inte kände till ens en tiondel.

»Jag sysslar med catering, vad är det för fel på mat?« Så sa han jämt nuförtiden. *Mat* liksom – det var en fasad på något sätt, även om hans syster Linda verkade jobba på riktigt med att köra ut lammdolmar och kålsallad.

»Det är inte läge att tjafsa. Kan du ta Lucas eller inte?«

Teddy suckade. »Jag tar honom gärna, det vet du. Alla dagar i veckan. När börjar han?«

»Om fyrtiofem minuter.«

Nu stod hon vid kaffeautomaten på kammaren och väntade. Om hon vetat att detta skulle dra ut på tiden hade hon kunnat följa med Lucas och sluppit be Teddy om en tjänst, sluppit känna att hon stod i skuld till honom.

Fast det var bra för Teddy, att han engagerade sig, träffade de andra föräldrarna och läraren. Lucas var bara glad: han älskade att vara med sin pappa, lika mycket som Teddy älskade att vara med honom. Mellan dem tycktes allt vara ömsesidigt – de var båda som barn, två bästisar. Ändå kände Emelie ett sting av dåligt samvete. Det här måste vara ett undantag. Ett av skälen till att hon skaffat nytt jobb var att få kontroll på sina arbetstider.

När hon tänkte efter så kändes det fortfarande ovant. Hon hade

jobbat på advokatbyrå i över tio år, men hade nu bytt sida. Hon var åklagare nu, assistentåklagare närmare bestämt. Avdelningen hette *Grova brott* och låg i åklagarhuset i närheten av Stockholms tingsrätt. Hon jobbade statliga tider, nio till fem, sex veckors semester och pensionssparande. Hon lyfte en normal månadslön. Hon hade flyttat, köpt en ny lägenhet, egentligen mest för att komma närmare Teddy, men också för att hon måste *downsiza* – räntorna hade stabiliserat sig på nya höga nivåer och Södermalm var något billigare än Vasastan. Samma antal kvadrat men en miljon kronor mindre i lån.

Tanken var att hon skulle kunna bli en bra mamma på riktigt, ha tid för Lucas. Ändå stod hon här och väntade på ett förhör medan han satt nervös i ett klassrum på den största dagen i sitt liv. Vilken *fuckup* hon var. En katastrof till mor.

Längre bort i korridoren såg hon Cilla Frank. Långa steg, bestämd uppsyn som vanligt. Chefsåklagaren hade ett stort guldkors runt halsen och små guldkors i öronen.

»Vi går igenom allt inne hos mig«, sa hon.

Chefens arbetsrum var en relik, en scen från en svunnen tid. Cilla Frank jobbade uppenbarligen fortfarande med fysiska ärendemappar. Allt i förundersökningen skrevs ut: förhörsprotokoll, brottsplatsundersökningar med bilder, händelserapporter och forensiska analyser från NFC. Om en förundersökning var på trehundra sidor när den lämnades in till rätten, hade Cilla Frank niohundra sidor i sin akt. Bara den så kallade slasken – överskottsmaterial som inte delgavs advokater eller domare – kunde vara dubbelt så lång som huvuddelen. Bokhyllor och aktskåp klädde väggarna, högar med dokument låg överallt. Emelie undrade om chefen även sparade gamla mål, sådant som hon fann intressant av något skäl.

»Sätt dig«, sa Frank.

Stolen kändes också antik. Sitsen var sliten och en bit av stoppningen stack ut och riskerade att repa Emelies sidenkjol.

»Inatt sköts alltså en artonåring med gängkopplingar i Söderort.

Han hette Metim Kara och avled direkt på platsen. Men han är inte intressant. Det intressanta är vem som sköt.« Cilla Frank blängde på Emelie. »Den som höll i vapnet var en polisinspektör vid namn Marc Svensson.«

Emelie orkade inte spela upprörd. »Vad är det som dröjer då?«

»Ta det lugnt«, sa Cilla. »Det här är ingen tävling. Jag utgår från att du förstår allvaret i situationen.«

»Det är min sons första dag i förskoleklass idag.« Emelie ångrade sig direkt, hon var onödigt dryg.

»Det vet jag. Och jag är tacksam för att du kom så fort. Som du förstår är detta en utredning som inte kan ledas av polis, den här typen av interna ärenden leds av åklagare.«

»Jag förstår.«

»Inspektör Svensson sitter inte i arresten, vi behandlar inte poliser på det sättet. Han är för närvarande på sin avdelning och väntar på en advokat.«

»Kan vi inte hålla förhör ändå?«

»Marc Svensson har just skjutit en människa. Du kanske kan visa lite medlidande?«

Emelie lutade sig framåt, hon kände de små stickorna riva i hennes kjol. »Berätta om händelsen.«

Trots att rummet var överbelamrat med papper, akter och dokument var Franks skrivbord rent som en halvledarfabrik. Solen blänkte i skrivbordsskivan. Hon pratade snabbt och effektivt. »Jag har bara läst inspektör Svenssons egen rapport. Där anger han att han bedrev underrättelseverksamhet och skulle besöka en gängkriminell hos vederbörandes mor. Misstänkt kom ut beväpnad, överrumplade nästan Svensson som varnade, knäppte upp sitt vapen och osäkrade. Enligt Svensson hörsammade Mt inte varningen, han sänkte inte sitt vapen. Marc Svensson menar att han var tvungen att skjuta verkanseld. Han hävdar nödvärn.«

»Varför tre skott?«

»Det får du fråga honom, han skriver inte något om det.«

»Var träffade skotten?«

»Ett i benet, två i bröstet.«

»I vilken ordning?»

»Enligt inspektör Svensson sköt han först i benet, utan någon effekt.«

»Det låter inte som att han borde vara misstänkt för något alls.«

Cilla Frank snurrade sin vigsling runt fingret. »Du vet hur det är. Såna här händelser måste utredas. Det här inträffade dessutom i ett område där de hatar poliser, det kommer heta att polisen rasprofilerade, att han använde övervåld och så vidare. Dessutom har några av grannarna lämnat motsägelsefulla uppgifter till patrullen som tog upp vittnesmål på plats. Om media får reda på det kommer de äta oss levande. Det här måste hanteras hundra procent korrekt.«

»Du vet väl att jag är ny? Jag är bara assistentåklagare.«

Nu var det Cilla Frank som lutade sig fram, satte båda händerna på den kliniskt rena skrivbordsskivan. Emelie kände lukten av sin chefs andedräkt, mint, kaffe och kadaver. »Anledningen till att jag lade det här på dig är att vi tror att vapnet som Metim Kara använde innan inspektör Svensson sköt honom har använts i tidigare gängmord. Med andra ord: det här är en chans för dig att slå två flugor i en smäll, lösa ett spaningsmord ... och ...« Cilla Franks ansikte var bara en, två decimeter från hennes. »... och jag vet en del om dig sedan tidigare. Du är inte en person som viker ner dig. Jag tror den egenskapen kan behövas här.« Frank satte sig ner igen. »Förstår du?»

Emelie skulle förhöra polisinspektör Marc Svensson och de andra polismännen som kommit till platsen, hon skulle läsa förhören med grannarna och låta förhöra dem igen om det behövdes, hon skulle se till att man knackade dörr i huset för att se till så att ingen röst förblev ohörd, hon skulle analysera vapnet, allting. Hon skulle gå in i det här förutsättningslöst, det var en sak hon lärt sig som aspirant de senaste månaderna – använd ett brett startfält, ta ingenting för givet. Hon skulle kanske bli tvungen att ta frågor från media. Hon kanske till och med skulle kunna lösa det andra mordet, där vapnet möjligen använts. Så långt förstod hon. Det hon undrade över var det sista: *Jag vet en del om dig sedan tidigare*. Vad menades?

Cilla Frank väntade fortfarande på ett svar. »Emelie, klarar du det här?»

Emelie tyckte om sin chef. Frank var smart och hård – som en åklagare skulle vara. Hon var en briljant jurist, känd för att vinna mål. De hade också indirekt en personlig koppling, i alla fall halvpersonlig: Cilla Frank hade vittnat till Teddys fördel när han åtalats för grovt vapenbrott. Hon hade övervakat den så kallade Kulturföreningen i samband med en insats, hon hade sett hur en gängkriminell överräckte en bag till en person i bil, och det var *inte* Teddy som hade tagit emot den. Teddy hade friats. Var det detta Frank talade om när hon sa att hon visste saker sedan tidigare? Betydde det att Emelie var skyldig henne något?

Cilla Franks röst var vass nu. »Emelie?»

Emelie reste på sig, kände halva kjolen slitas sönder av den förbannade stolsdynan. Hon nickade. »Inga problem«, sa hon. »Jag kommer göra mitt jobb. Du kan lita på mig.«

Frank reste på sig också, hon såg nöjd ut. »Bra, då ska vi bara vänta in utredaren som du ska samarbeta med. Han är på väg till Stockholm. En duktig typ sägs det.«